

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 9421 af 01/06/2011 (Gældende)

Ophævelse af påbud om forebyggelse og håndtering af psykiske eftervirkninger af traumatiske hændelser

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdsmiljøklagenævnet, j.nr. 5900213-10

Ophævelse af påbud om forebyggelse og håndtering af psykiske eftervirkninger af traumatiske hændelser

Resumé

Arbejdstilsynet havde truffet afgørelse om, at en virksomhed skulle forebygge og håndtere psykiske eftervirkninger af traumatiske hændelser, som arbejdet som lokomotivfører kan indebære.

Arbejdstilsynet anførte en række forhold, som giver anledning til eller risiko for traumatiske oplevelser og lagde vægt på, at virksomheden ikke gør nok for at mindske risikoen for påkørsel og nærved-påkørsel, og at der ikke er en fælles definition på, hvad man forstår ved en nærved-påkørsel.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet ikke fandt det sandsynliggjort, at traumatiske hændelser, som er forårsaget af arbejdet med fremføring af tog, ikke er planlagt og tilrettelagt sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Nævnet lagde vægt på, at arbejdet som lokomotivfører indebærer en risiko for traumatiske oplevelser og konkrete traumatiske hændelser i form af nærved-påkørsler og påkørsler med dødsfald til følge.

Nævnet fandt herved, at virksomheden forebygger de ansattes psykiske eftervirkninger som følge af risiko for traumatiske hændelser gennem instruktion af nyansatte, beredskabsplan, øvelser, psykologhjælp, lægeundersøgelse, kolleganetværk, retningslinjer for registrering, sikkerhedsorganisationens behandling af mulige årsager til traumatiske hændelser, og opsøgende forhold til ansatte, der i første omgang afviser relevante tilbud.

Det forhold, at de ansatte har forskellig opfattelse af begrebet nærved-påkørsler ændrer ikke afgørelsen, idet Arbejdsmiljøklagenævnet lægger vægt på, at virksomheden anerkender, at arbejdet kan indebære traumatiske hændelser, og at der er redskaber til at håndtere disse.

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 31. maj 2011 behandlet [navn udeladt]'s klage på vegne af [virksomhedens navn udeladt] over Arbejdstilsynets afgørelse af 29. oktober 2009. [Navn udeladt] klager over Arbejdstilsynets afgørelse om, at virksomheden skal forebygge og håndtere psykiske eftervirkninger som følge af traumatiske hændelser ved fremføring af tog for ansatte i afdelingen i [navn udeladt].

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet ophæver Arbejdstilsynets påbud.

Det betyder, at [virksomhedens navn udeladt] ikke skal sende en tids- og handlingsplan til Arbejdstilsynet.

B E G R U N D E L S E

Arbejdstilsynet har ikke sandsynliggjort, at traumatiske hændelser, som er forårsaget af arbejdet med fremføring af tog ved virksomhedens afdeling i [navn udeladt], ikke er planlagt og tilrettelagt sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejdsmiljøklagenævnet lægger vægt på, at arbejdet som lokomotivfører indebærer en risiko for traumatiske oplevelser og konkrete traumatiske hændelser i form af nærved-påkørsler og påkørsler med dødsfald til følge.

[Virksomhedens navn udeladt] forebygger de ansattes psykiske eftervirkninger som følge af risiko for traumatiske hændelser gennem

- instruktion af nyansatte
- beredskabsplan
- øvelser
- psykologhjælp
- lægeundersøgelse
- kolleganetværk
- retningslinjer for registrering
- sikkerhedsorganisationens behandling af mulige årsager til traumatiske hændelser
- at være opsøgende i forhold til ansatte, der i første omgang afviser relevante tilbud.

Det forhold, at ansatte ved [virksomhedens navn udeladt] har forskellig opfattelse af begrebet nærved-påkørsler ændrer ikke afgørelsen, idet Arbejdsmiljøklagenævnet lægger vægt på, at virksomheden anerkender, at arbejdet kan indebære traumatiske hændelser, og at der er redskaber til at håndtere disse.

Afgørelsen er truffet af et enigt Arbejdsmiljøklagenævn.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet har ved afgørelsen benyttet følgende regler:

Om arbejdets udførelse:

- § 38, stk. 1 og § 39, stk. 1, nr. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1395 af 27. december 2008
- § 4, § 7, stk. 1 og bilag 1, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse.

Om Arbejdstilsynets ret til at træffe afgørelse:

- § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1395 af 27. december 2008.

Reglerne kan læses på de følgende sider.

O P L Y S N I N G E R

Sagen er afgjort på grundlag af de dokumenter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet samt [navn udeladt]'s brev af 27. august 2010, Arbejdstilsynets supplerende udtalelse af 7. oktober 2010 og [navn udeladt]'s brev af 9. maj 2011.

På klagenævnets vegne

[navn udeladt]

Kopi til

- [Adressat udeladt]
- [Adressat udeladt]
- [Adressat udeladt]
- Arbejdstilsynet

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1395 af 27. december 2008

...

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

...

Kapitel 2

Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detailløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

...

Kapitel 3

Arbejdets udførelse

Almene krav

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de fysiske, ergonomiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Stk. 2. Ved arbejde, som virker fysisk eller psykisk skadeligt eller belastende på kort eller lang sigt, kan Arbejdstilsynet stille krav om, at særlige arbejdsmiljømæssige foranstaltninger skal gennemføres. Sådanne foranstaltninger kan være særlige velfærdsforanstaltninger og andre arbejdsmiljømæssige foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge sygdom, nedslidning, ulykker m.v.

Stk. 3. Hvor arbejdet i særlig grad kan bringe sikkerhed og sundhed i fare, kan Arbejdstilsynet, hvor denne fare ikke kan imødegås på anden måde, stille krav om pauser og begrænset arbejdstid for dette arbejde. Samme krav stilles, hvor der anvendes særligt arbejdstøj og personlige værnemidler.

...

Bilag 1

Generelle forebyggelsesprincipper

(Jf. artikel 6, stk. 2 i Rådets direktiv 89/391/EØF om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet).

- 1) Forhindring af risici.
- 2) Evaluering af risici, som ikke kan forhindres.
- 3) Bekæmpelse af risici ved kilden.
- 4) Tilpasning af arbejdet til mennesket, navnlig for så vidt angår udformningen af arbejdspladsen samt valg af arbejdsudstyr og arbejds- og produktionsmetoder, i særdeleshed med henblik på at begrænse monotont arbejde og arbejde i en bestemt rytme og at mindske virkningerne af sådant arbejde på helbredet.
- 5) Hensyntagen til den tekniske udvikling.
- 6) Udskiftning af det, der er farligt med noget, der er ufarligt eller mindre farligt.
- 7) Planlægning af forebyggelsen for at gøre den til en sammenhængende helhed, inden for hvilken forebyggelsen omfatter teknik, tilrettelæggelse af arbejdet, arbejdsforhold, sociale relationer og påvirkninger fra faktorer i arbejdsmiljøet.
- 8) Vedtagelse af foranstaltninger til kollektiv beskyttelse frem for foranstaltninger til individuel beskyttelse.
- 9) Hensigtsmæssig instruktion af arbejdstagerne.